

ממסורת הש"ס
עם הוספות

(א) שבת קז: קלא; (ב) [פסחים סט. זילא ח:]; אקוה מז: מגילה ד; (ג) פסחים קה; (ד) ביצה א; (ה) ע"י סוכה מג, א; (ו) שבת קלא; (ז) [וע' (התנא), ח] [וע' תוס' שבת ג: ד"ה המירו וכו' וע' צערוך ערך רד ד], (ט) שבת ה ע"ב.

(ח) גבו' נמקדש הוי
 חתקמ' ועוד (הא לאו)
 ונ"ב כפי' רש"י
 נשמע דלא נקדשו ליה
 אלא ה"ג ועוד מלאכה
 יאס פ' נחמיה:
 רש"י ד"ה גוריה
 נמקדש כו' נמקדש הס"ד
 ונ"ב ז"ל ד"ה יאס
 גוריה כו' וד"ה נדון וכו'
 נמקדש יעלנו הס"ד ונחמ'
 כבד נשמעה קרן
 ביבנה שהיו כל הערס
 נשמעה יבנה מחנכים
 כו' בירושלים הס"ד
 נחמ' משי"ד ואין

(א) דבר אל בני ישראל
לאמר בחדש השביעי
באחד לחודש יהיה
לכם שבתון זכרון
תרועה מקרא קדש:
[ויקרא כז, כד]

וּבְחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי
בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ מִקְרָא
קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל
מְלֹאכֶת עֲבֹדָה לֹא
תַעֲשׂוּ יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה
לָכֶם: (במדבר כב, א)

מדברא. טלס [קידושין
פא :.]

אֶת־גִּירְסַת הָרִי"ף אֶת־
וּכ"ה בַּכְּתִי וּבְרַח",
כַּדְמִסִּים מִקֹּדֶשׁ לְהוֹרֹ,
וּבְרֹא"שׁ גּוֹרֵס כֻּלְּפִנֵּינוּ,
מִסִּים מִקֹּדֶשׁ לֵיהּ
(דְּבַשׁ תִּמְרִי): 3 בַּכְּתִי

הַיְּהוּדִים מִקִּדְשׁ: [ג] כֹּהֵן
 כִּי־אֵל כִּיבֵד וְאֵן בִּיטֵּי
 (יִסְרָאֵל: [ד] כִּיבֵד וְאֵן בִּיטֵּי
 כִּי־שְׂמֹאֵל, וְכִסְלִי עִפֵּי
 וְגִבְתָּהּ הֵבֵי אֹתָא אִי
 וְכֹהֲגִתָּהּ כִּי־בִכְתִּי
 כִּי־עֵיץ רִחֵ: [ט] כִּתְיִי
 שִׁשָּׁן כִּסְמָה וְאִינֵן
 מִלְּאֲכָה: [י] סִיָּא (גְּלִינִן)
 [י] צִלְעִי לְפִנֵּיהֶן (גְּלִינִן)
 כִּי־כִתְיִי נֹסֵף כָּאֵן
 יִיבֹרֵךְ בְּכָל מְקוֹם שִׁישׁ
 בְּכֵן בֵּית דִּין. מִשְׁמַרְבֵּה
 הַבַּיִת הַזֶּה וְעַסְקוּ בִּד'
 שֶׁבְּמִקְדָּשְׁךָ נִשְׁעוּ כֹּל
 בְּתֵי דִינֵין שְׂדוּ:
 כִּי־אֵל דִּלְהֲאֲתֵן

(לְגִילִיו) וּבִנְיָו יוֹסֵף תֵּבַר
 דָּלָא כִּיּוֹן
הַמְּנוּחָה (כִּי תֵּהָיֶה)
 מִשְׁרָשׁ אֶקְוֶשֶׁה לְעֵלֵי
 מְהֻרָּמֶשׁ, וְכִיכָה תִּסְתַּר
 (הֶרָאשׁ): **כִּי** תִּלְחֹסֶפּ
הַיָּד (בְּחֶאֱמָה): **כִּי** [אֶרְלִי]
הַיָּד תִּתֵּן כִּי תִתֵּן כִּי
מִלְּאֲכָה שְׁמוֹת **כִּי**
 (לְגִילִיו) וּבִכְהֶמָּה, כִּתֵּב
 מִלְּאֲכָה
 מִלְּאֲכָה מִלְּאֲכָה
 אֵל תַּעֲשֶׂה:
מְבֹרָה הַיָּד
אֵי צִיל **אֵי**
תִּתֵּן לוֹ
 לְדֹדוֹת
 (בְּחֶאֱמָה), וְכִיעֵי
 תְּחִסִּי
 וְעֵי רֵשׁ תִּתֵּן
 לְגִדִּית חֶמֶד
 שֶׁבֶת, אֲבָל לֹא־
 דִּרְסִי, וְכִי
 שְׁמִי רֵשׁ
 שְׁמִישְׁתִּי דְמוֹת: **כִּי** תְּחִסִּי
 (הֶרָאשׁ) וְסֹפֵךְ
 בְּרוּה:

ברכת ה' הם. של אכילת מנה שמצרכין (לפני!) המזיז: וברכת
היין. שמצרכין לפני קידוש: מהו. על אכילת מנה ומקדש ישראל
אלא מצינע לך דחובה וינהו ומפיק אלא ברכת המזיז וברכת היין
מצינעא לן שאין צאות אלא לפי שמצרכין צריך שיטעום^א ואי אפשר
ליהנות בלא צרכה אי נמי בלא צרכה צרכה צרכה
איזו אי אפשר דלא יחיד ליה למד
מזיזיהו למטעם וצעי ברכה מאי:
בין דחובה היא. אכילת מנה חובה
עליו וכן קידוש היים חובה עליו ואי
אפשר שלא צגהנה והגאה אי אפשר
בלא ברכת ומנחת המזנה עליה
בצרכת הגאה ומפיק: או דלמא.
ברכת ההגאה לאו חובה למנחא אחיא
שאף בכל ההיות היא טובה: דא
יפרום. ברכת המזיז כדאמרין לעיל
שאינה חובה עליהם לא יאכלו
ולא יצרכו:

צגמרא מפרש לה: אב"א לא צמדין:
לא צירושלים ולא צעלין: [א] א"א
ביבנה. שריחה שס סנהדרין גדולה
צימו וכן צבל מקוס שגלתה סנהדרין
ואכל לא צצית דין של פשרים וטשה:
צצור ואת דותה ירושלים. צצודה
צצצנינה יחירה צחקיעט צצת על יצנה:
שב" ציר שרואה. את ירושלים:
ושוועת יוכיח לא כו. מפרש צגמרא
מן מנא קלמאר עוד: צב"א וצראן
תרעה. ולא תרעוטה מנש לא וכל
מקראות של תרעוטה יאמרו: ב"א
ה"א. צממיה: גזירה שמה יעלנו
ועבר. וצצמקס לא גור צצין יאסור
שטת צצצן צצקס (א) והיו ב"א
צצרים צצצות יצנה: מחבטנים

מדברא. טלס [קידושין
פא :.]

אֶת־גִּירְסַת הָרִי"ף אֶת־
וּכ"ה בַּכְּתִי וּבְרַח",
כַּדְמִסִּים מִקְדָּשׁ לַהֲרֹ",
בְּרֹא"שׁ גֹּרֶס כִּלְפִּנֵּנוּ,
מִסִּים מִקְדָּשׁ לַיה
דְּבִשׁ תִּמְרֵי: [בַּכְּתִי

הַיְּהוּדִים מִקִּדְשׁוֹ: [ג] כֹּהֵן
 חָזֵק כִּיבֵּד וְאֵן בִּיטָה
 (יִסְרָאֵל: [ד] כִּיבֵּד וְאֵן בִּיטָה
 חָזֵק שְׂמֹאֵל, וְכִסְלִי עִפֵּי
 וְגִבְתָּהּ הֵבֵא אוֹתָא אֶל
 וְכֹהֲנֵהוּן כִּיָּה בִכְתִּי)
 חָזֵק עֵצ רִחִי: [ט] כִּתְיִי
 שֶׁחֵן כִּסְמֵה אוֹיְנִי
 מִלְּאֲכֵה: [ו] סִיָּא (גְּלִינִי)
 [ז] צִלְעִי לְפִנֵּיהִי (גְּלִינִי):
 כִּתְיִי נֹסֵף כֶּאֱמֵן
 יִכְבוֹד בְּכָל מְקוֹם שִׁישׁ
 בְּכֵן בֵּית דִּין. מִשְׁמַחֲבֵד
 הַבֵּית הַזֶּה וְדַסְמִן בִּד
 שֶׁמִּמְקֻדְשׁ נִשְׁטֵל כֹּל
 בְּחַי דִּינִין שְׂרוּן:
 חָזֵק דְּלֵהֲאֵתֵן

(לְגִילִיו) וּבִנְיָו יוֹסֵף תֵּבַר
 דָּלָא כִּינָן
הַמְּנוּחָה (כִּי תֵּהָיֶה)
 מִשְׁרָשׁ אֶקְוֶשֶׁה לְעֵלֵי
 מְהֻרָּמֶשׁ, וְכִיכָה תִּסְתַּר
 הַרְאָשׁ: (כִּי שֶׁ) לְהוֹסִיף
 הֵיטָל (בְּחֵמָה: [נ] אֶרְלִי)
הֵיטָל כִּי **הַתַּעֲשֶׂה** כִּי
מִלְּאָכָה שְׁמוֹת [נ]
 (לְגִילִיו) וּבִכְהֵמָה, כִּתֵּב
 מִלְּאָכָה
 מְנוּחָה מִכָּל
 חֶמְסָה:
אִי צִיל (לְגִילִיו) **אִי**
תִּסְתַּר לוֹ
 לְדִרְדֹת
 הַרְאָשׁ, וּבְעֵינֵי חֶמְסָה:
 וְעֵינֵי רִבֵּשׁ תִּסְתַּר
 לְגִדִּית דְּמֹת, וְעֵי רִבֵּשׁ תִּסְתַּר
 שְׁבֹת, אֲבָל לֹא: דְּגִרְסִי
 שֶׁ: "רִשִׁי" וְכִיכָה תִּסְתַּר
 שְׁמִישֵׁת דְּמֹת: [נ] חֶמְסָה:
 הַרְאָשׁ וְסוֹף הֵיטָל
 בְּרוּה:

בצונטרס ווא דקאמי כל עיר שראה
 ושומעם חוקעין צה היינו לאחר מורכן
 שפיקן רבן יוחנן בן זכאי וא"ת ומ"ש
 מלולב שזה יטול אפילו בגבילין בזמן
 ששהמ"ק קיים כדמשמע בלולב (הגזיל)
 [וערצה] (סוכה ד' גמ. וחס) שהיו מוליכין
 ללוביהן בזהבין ו"ל שדמי לילב
 אלא אלא (Sander lulu) רחל

שופר כהנים
וישראלים גרים ובערים
ומשוררים
אנדוגרונות ומי שחציו
עבר וחציו בן חורין
טומטום אתו מרצא
טומטום כמותו שמו
נקיבה הוואו
הטומטום רוב אנדוגרונות
מוציא מניו מי שחציו
עבר וחציו בן חורין קני
מרצא לא מניו ולא שאנו
מינו אמר מר הכהנים
ליום ישיבאל
פישטו ויאקלנו הכהנים
אצטריסל סד"א
הואל ונתן הווא חיבל
לראש השנה לחקיעה
לברכות לא אדאיתא
כמזוה דיובל איתיה
כמזוה דראש השנה. והני
כהנים הואל ויאקלנו
כמזוה ליום חול הכהנים
וליום מוכרין לעולם

נָלַח אִצְטֶרְיִן קָרָא דִּהָא מִכַּל מַלְאכָה
לָגַח חֶשֶׁן^ב נִפְקָא וּמְשֹׁם לִדְלֹא מַלְאכָה
הִיא אִצְטֶרְיִן קָרָא וְגִרְתָּהּ לִי דְּהִי
מַלְאכָה הִיא הָא פְּשִׁטָּא דְּלִיכָא
לְמַלְאכִים סָקָא אִי מַלְאכָה הִיא אִצְטֶרְיִן
סָקָא דְּתַקַּן אִמְיִנָּה תַּשְׁתִּי
מְשֹׁמֶם דְּמִדּוּי יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָּם
בְּשַׁחַח וְלֹא אִפְּלִינּוּ בְּשַׁחַח וְלֹא
לְמַלְאכִים יוֹם תְּרוּעָה מוֹקֵן לָהּ בְּחוּל:
בְּרַ מַלְאכָת עֲבֹדָה לֹא תִּנְשֹׁ.

בִּיטָן כְּחֵץ וְהָרָה מִנִּי נֶחֱמִיךְ
כָּל מִלְחָמָה לֹא תִשָּׁוֶה¹ לָךְ כִּיּוֹם שָׁבָה
לֹא יִחָסֵר לְךָ אֶפְרַיִם דְּלֹא כְּחֵץ בִּי
עֲבוּדָה²: **רְדִיית** הַפֶּת. פִּירַשׁ
בִּיטָן חֲנֹמֶל רְדִייתָּ דִּכְסָה לְאַחֵר
וּשְׂרִי לְכַחֲמִילָה וְרְדִייתָּ דִּירֶשׁ
מִלְכּוּסָתָּה (דף קז.) דִּהֲמִירוֹ³ לוֹ
לְחֻמֹּת קוֹסֶת שֶׁבָּא לִי אֲפִילָּה
לְדִאֲסוֹר סְקִילָה אוֹ לֹא הִחִירוֹ דִּמְשֻׁמֶּע
לְדִאֲסוֹר מִדְּרַגְנָן⁴ בְּרֹדֶה הַפֶּת עֲבָד
שֶׁהֵאָדָּם עִשָּׂה דְּהוּוֹ כְּעֵין שֶׁשֶׁמְּרֹכֵךְ
שֶׁבְּרֹדֶה לְדָוָה וְנֹחַם לֶחֶם דֶּךָ
דִּכְסָה נָמִי לֹא שִׂיחָא אֲלֵהּ מִדְּאוּרִיחָא

כדמוכה צפרק כל כחצי (שם דף קיז):
בצפון וכן תקיעת שופר אסור מדרג
יו"ט ואין זמנה דוחה שבת ואפילו הכי
נגמט שמא יולאו מראשות היחיד לראות
וקשיא רגבי העצרת ד' אמות נמי לא
למיזור אבל ברשות הרבים זימנין

[illegible]

צגמרא מפרש לה: אב"א לא צמדינן.
לא צירושלים ולא צעטלין: [א] א"א
ביבנה. שריחה שס סקדחרי גדולה
צימו וכן צבל מקוס שגלתה סקדחין
ואכל לא צצית דין של פערס וטשעה:
צצור ואת דותה ירושלים. צצודה
צצצנינה יחירה צחקיעט צצת על יצנה:
שב" ציר שרואה. את ירושלים:
ושוועת יוכיח לא כ"ו. מפרש צגמרא
מ"א מנא קלמאר עוד: צב"י וצ"א
תרעה. ולא תרעוטה מנש לא ורן
מקראות של תרעוטה יאמרו: מ"א אב
ד"א. צממיה: גזירה שמה יע"ט
וע"ב. וצמקס לא גור לצין יאסור
שטע צצצן צמקס (א) והוי ב"י
צמרים צצצות יצנה: מחבטות

מדברא. טלס [קידושין
פא :.]

אֶת־גִּירְסַת הָרִי"ף אֶת־
וּכ"ה בַּכְּתִי וּבְרַח",
כַּדְמִסִּים מִקֹּדֶשׁ לְהוֹרֹ,
וּבְרַא"שׁ גּוֹרֵס כֻּלְּפִנֵּנוּ,
מִמִּסִּים מִקֹּדֶשׁ לֵיהּ
(דְּבַשׁ תִּמְרָה): [בַּכְּתִי

הַיָּהוּדִים מִקִּדְשׁוֹ: [ג] כֹּהֵן
 חָזֵק כִּיבֵּד וְאֵן בִּיטָה
 (יִסְרָאֵל: [ד] כִּיבֵּד וְאֵן בִּיטָה
 חָזֵק שְׂמֹוּאֵל, וְכִסְלֵי עִפֵּי
 וְגִבְתָּהּ הִבֵּחַ אוֹת אֶת
 וְכֹהֲנֶיהָ לִכָּה בִּכְתִּי
 כִּתְיִי רִחֵ: [ט] כִּתְיִי
 שֶׁחֵן כִּסְמֹה אוֹיֵנִי
 מִלְּאֲלֹכָה: [י] סִיָּה (גְּלִינִי)
 [י] צִלֵּי לִפְנֵיהֶן (גְּלִינִי):
 כִּתְיִי נֹסֵף כָּאֵן
 יִכְבֹּד בְּכָל מְקוֹם שִׁישׁ
 בְּכֵן בֵּית דִּין. מִשְׁמַרְבֵּה
 הַבַּיִת הַזֶּה וְדַסְמִן בִּד
 שֶׁמִּמְקֹדֶשׁ נִשְׁטֹף כֹּף
 בְּחֵי דִינֵי שִׁוִּי:
 זָא דִּלְהֵאֲתֵן

(לְגִילִיו) וּבִנְיָנוּ יוֹסֵף תָּבֵן
 דָּלָא כִּינֹן
הַמְּנוּחָה לְכֹהֵן [ח' ה']
 מִשְׁרָשׁ אֶקְוִשֵׁי לְעֵלִיל
 מְהִירָא, וְכִיזָה תְּחִיל
 (הִרְאָשׁ): [כ' ה'] לְהוֹסִיף
 חֵיל (בְּחֵילָא): [ג' אורל]
הֵיל תַּעֲשֶׂה כִּן
מַלְאכָה שְׁמוֹת [כ'
 (לְגִילִיו) וּבִנְיָנוּ] כְּתִב
 מִלְּפָנֵי מַלְאכָה
 מְכֹל עֲשֵׂה:
מְבוֹדָה לְכֹהֵן:
אִי אִיבְעִי אִי
 (תִּנְיִין) לוֹ לְדוֹדוֹת
 (בְּחֵילָא): וְכֵעֵיזָה
 תְּחִיל לְכֹהֵן
 וְעֵיזָה רִבֵּשׁ תִּמְרָה
 לְגִידֵי דְחֵיל
 שְׁבֵחַת, אֲבָל לֹאֵי דְגִרְסִי
 שְׁרִי רִבֵּשׁ דְּחֵיל
 שְׁמִישׁ דְּמוֹת: [ג' ח'ס'
 (הִרְאָשׁ) וְסוֹף הֵילֵנוּ
 בְּרוּדָה:

יום טוב ישל ר"ה שחל להיות בשבת
במקדש היו תוקעין אבל לא במדינה
משחרב בהמ"ק התקין רבן יוחנן בן זכאי
ישיהו תוקעין בכל מקום שיש בו ב"ד
אמר רבי אלעזר לא התקין רבן יוחנן בן
זכאי אלא כיבנה כלבד אמרו לו אחד כיבנה
ואחד כל מקום שיש בו בית דין ועוד זאת
היתה ירושלים יתירה על יבנה ישל עיר
שהיא רואה ושומעת וקרובה ויכולה לבוא
תוקעין וכיבנה לא היו תוקעין אלא בב"ד
כלבד: **גמ'** מנה"מ אמר רבי לוי בר לחמא
אמר רבי חמא בר חנינא כתוב אחד אומר
שבתון זכרון תרועה וכתוב אחד אומר

(א) יום תרועה יהיה לכם לא^ב קשיא כאן ביום שחל להיות בשבת כאן ביום טוב שחל להיות בחול אמר רבא א' מדאורייתא היא במקדש היכי תקעין ועוד (ב) הא לאו מלאכה היא דאצטריך קרא למעוטי דתנא^ג דבי שמואל (ג) כל מלאכת עבודה לא תעשו יצתה^ד תקיעת שופר ה' ורדיית הפת שהיא^ה חכמה ואינה מלאכה אלא אמר רבא מדאורייתא מישראל שרי ורבנן הוא דגזרו ביה כדרבה דאמר רבה ז' הכל חייבין בתקיעת שופר ואין הכל בקיאין בתקיעת שופר גזירה ש' שמא יטלנו בידו וילך אצל הבקי ללמוד ויעבידנו ד' אמות ברה"ר והיינו מעמא דלולב

והיינו מעמא דמגילה: מושרב בהמ"ק התקין
פעם אחת חל ראש השנה להיות בשבת [ו]
לחם רבן יוחנן בן זכאי לבני בתירה נתקע
ואחר כך נדון לאחר שתקעו אמרו לו
קרן ביבנה ואין מושיבין לאחר מעשה:
רבן יוחנן בן זכאי אלא ביבנה בלכד א
מקום שיש בו כ"ד: אמרו לו היינו
דאקראי: אמרו לו אחד יבנה ואחד כל מקר

כשהוא רודה לא ירדה במדה אלא
סופר בגבולין מוכיח שספיקה דוחה
ו'טלנו ויעבירו ארבע אמות. הא דלא
גזל מנת להצמיחו וגמלך והוילאו פטור^(ז)
ות היחד לר"ה איח ליה הכירא וליכא
ד: ומוס' סוכה מג. ומוספות צ"ה ית.

של ראש השנה שחל להיות בשבת במקדש יהיה חג יב"ד. ישמאלל כל מלאכת עבודה לא ידעו"י עממא דלולב חור עממא דמגילה: דמגילה חקן ביבנה ואן משיבין חור עמשה: מנח"י אירקא: כלומר מקום טפון ש' חמשים כובעין צג ע"ב) כל בחרל מלאה מלאת אתי לפיכך הנה אלא כתר [כ"ד] מלבד זולתי בירושלים מותבי הוה לפיכך תני יעוד ואמר"י איהו א' תאמר שהיו אירקא ביבנה כל ש' שלא שמע הקציעות מפי ש"י משאר כלל הנה ומריה הכי קאמר בירושלים ה"י

[illegible]

הודפס

170555 (עמוד 70) בבלי

תלמוד בבלי <עוז והדר> - ז ראש השנה / תלם